
ALUTAGUSE LASTEAD
ÕPPEKAVA

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. LASTEASUTUSE LIIK JA ERIPÄRA.....	4
2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED	6
3. RÜHMADE ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS	8
Lasteaia õppeaasta.....	8
Rühmade päevakava.....	8
Rühma aasta tegevuskava koostamine ja struktuur.....	8
Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine ja analüüs	9
4. ÜLDOSKUSED ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSES	10
4.1 Mänguoskused.....	10
4.2 Tunnetus- ja õpioskused.....	11
4.3 Sotsiaalsed ja enesekohased oskused	12
5. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSTE VALDKONNAD	15
Valdkond <i>Mina ja keskkond</i>	15
Valdkond: <i>Keel ja kõne</i>	16
Valdkond: <i>Eesti keel kui teine keel</i>	17
Valdkond: <i>Matemaatika</i>	17
Valdkond: <i>Kunst</i>	18
Valdkond: <i>Muusika</i>	19
Valdkond: <i>Liikumine</i>	19
6. LAPSE ARENGU HINDAMINE.....	21
7. ERIVAJADUSEGA LAPSE ARENGU TOETAMINE JA KORRALDUS.....	22
8. LAPSEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS	23
9. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	25
LISAD.....	26

SISSEJUHATUS

Alutaguse Lasteaed õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava alusel (2008). Käesolev õppekava on valminud lasteasutuse pedagoogide koostöö tulemusena.

Lasteaia õppekava on aluseks rühma aasta tegevuskava koostamisel, õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel, laste arengu jälgimisel ja hindamisel, töös erivajadustega lastega ning koostöös lapsevanematega ja nende nõustamisel õppe- ja kasvatusküsimustes.

Lasteaia õppekava on oma tüübilt kompleksõppekava ehk üldõpetuslik õppekava. Üldõpetuse tuumaks on valdkond *Mina ja keskkond*. Selle temaatika on lähtekohaks kogu lapse mõttetegevuse ja väljendusoskuse arendamisele.

Õppekava läbinud lapsele annab lasteaed välja koolivalmiduskaardi.

1. LASTEASUTUSE LIIK JA ERIPÄRA

Lasteaia üldinfo:

Asutus:	Alutaguse Lasteaed
Aadress:	Tartu mnt 56, Iisaku 41101, Alutaguse vald, Ida-Virumaa
Telefon:	336 6942
E-post:	lasteaed@alutaguse.edu.ee
Kodulehekülg:	https://lasteaed.alutaguse.edu.ee/
Registrikood:	77002038
Õppekeel:	eesti keel
Rühmade arv:	8
Lahtiolekuaeg:	7.00 – 18.00

Alutaguse Lasteaed (Iisaku Kurekell, Tudulinna Tudulinnud ja Mäetaguse Tõruke) on Alutaguse valla lasteaed. Lasteaia teeninduspiirkonnaks on Alutaguse valla haldusterritoorium. Lasteaia põhitegevus on 1,5 - 7- aastaste laste hoidmine ja alushariduse omandamise võimaldamine.

Lasteaias on 8 rühma - sõime- ja aiarühmad ning vajadusel sobitusrühmad.

Sobitusrühma loomise, kuhu kuuluvad erivajadustega lapsed koos teiste lastega, otsustab Vallavalitsus direktori ettepanekul, mis on eelnevalt hoolekoguga kooskõlastatud.

Rühma registreeritud laste arv lasteasutuses on järgmine: sõimerühmas kuni 14 last; lasteaiarühmas kuni 20 last; liitrühmas kuni 18 last. Liitrühma moodustavad 2 – 7-aastased lapsed.

Lasteasutuse hoolekogu ettepanekul on õigus lapse arenguks sobilike tingimuste olemasolu korral suurendada laste arvu sõimerühmas kuni kahe lapse võrra, lasteaiarühmas kuni nelja lapse võrra ning liitrühmas kuni kahe lapse võrra (alus KELS §7).

Sobitusrühmas on laste suurim lubatud arv väiksem kui teistes lasteasutuse rühmades, arvestades, et üks erivajadusega laps täidab kolm kohta.

Lasteaia majades on järgmised rühmad:

- JAANIUSSIKESED - aiarühm
- MESIMUMMID - aiarühm
- LEPATRIINUD - sõimerühm
- TUDULINNUD - liitrühm
- MÜRATÕRUD - aiarühm
- MÄNGUTÕRUD - aiarühm
- TRIKITÕRUD - aiarühm
- RÕÕMUTÕRUD - sõimerühm

Lasteaia eripära:

- **Asukoht.** Alutaguse Lasteaia majad paiknevad looduskaunites kohtades – läheduses asuvad Peipsi järv, Muraka looduskaitseala, Alutaguse looduskaitseala, Kurtna järvestik ja matkarada, Selisoo matkarada, Kotka matkarada, Ida – Virumaa tehismaastikud jne.
- **Projektõpe.** Alutaguse Lasteaed on projektõppe meetodil töötav lasteaed.

- **Liikumist armastav lasteaed.** Lasteaed peab füüsilist aktiivsust ja liikumist lapse mitmekülgse arengu jaoks väga oluliseks. Pakume liikumiseks palju erinevaid võimalusi - suusatamine, ujumine, seiklus- ja discgolfirajad, liikumispäevad jne
- **Avastusõpe.** Väljasõidud ja õppeküigud on oluline osa meie lasteaia õppe- ja kasvatustööst. Võimaldame lastel teadmisi omandada ehedas keskkonnas läbi isikliku kogemuse, uurimise ja avastamise.

Lasteaia missioon, visioon ja põhiväärtused

Väärtused

- **Koostöö**
Toetame, aktsepteerime, jagame vastutust ja tegutseme ühise eesmärgi nimel. Peame oluliseks avatud koostööd laste, õpetajate, lapsevanemate ning kogukonna vahel. Parimad tulemused saavutame üksteist austades ja kaasates kõiki osapooli.
- **Empaatia**
Arvestame teiste inimeste tunnetega. Hoolime, oleme lahked, tähelepanelikud, paindlikud. Oleme oma tegudega lastele eeskujuks ja õpetame üksteisega arvestamist.
- **Uudishimu**
Loome tingimused, et lapsed tunneksid huvi maailma vastu, küsiksik küsimusi ja otsiksik vastuseid. Meie õpetamisviis toetab laste loomulikku uurimisindu, arendades nende teadmisi ja loogilist mõtlemist. Oleme avatud personali ja lapsevanemate uutele ideedele ja teadmistele.
- **Loovus**
Soodustame laste eneseväljendust läbi mängu, kunsti, muusika ja teiste loominguliste tegevuste.

Missioon

Alutaguse Lasteaia on turvaline, õppimist ja avastamist soodustav keskkond, kus toetatakse laste individuaalset ja sotsiaalset arengut läbi projektõppe, mis on mänguline, lapsest lähtuv ja tervist edendav.

Visioon

Alutaguse Lasteaia õpikeskkond on loov ja toetav, kus iga laps saab kasvada ja areneda, arvestades tema tugevusi ja huvisid ning pakkudes võimalusi iseseisvuse kujunemiseks.

2. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on toetada lapse mitmekülgset ja järjepidevat arengut koostöös koduga.

Üldeesmärgist lähtuvalt toetab õppe- ja kasvatustegevus lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujunevad lapsel:

- terviklik ja positiivne minapilt;
- ümbritseva keskkonna mõistmine;
- eetiline käitumine ning algatusvõime;
- mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused;
- kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest.

Õppe- ja kasvatustegevuste eesmärgid püstitatakse lapsest lähtuvalt ning väljendavad lapse suutlikkust.

Õppe- ja kasvatustegevuste põhimõtted:

- **Lapsed on uudishimulikud, loovad ja õpihimulised.**

Laps on võimekas, leidlik ja pädev õppija. Laps omab kaasasündinud uudishimu ja entusiasmi, tal on soov uurida, õppida, mängida.

Laps on oma olemuselt sotsiaalne – ta otsib oma kohta siin maailmas koostöös eakaaslastega, keskkonnaga, ühiskonnaga. Õppimine on aktiivne protsess.

- **Õpetaja on laste õpirännaku saatja ja toetaja.**

Õpetaja on laste õpirännaku saatja, toetaja, innustaja, partner õpiprotsessis. Õpetaja jagab oma kogemusi, aitab küsida küsimusi, genereerida hüpoteese, teostada neid hüpoteese, jagada õpitut.

Õpetaja loob mõttekalt konstrueeritud õpikeskkonna, mis pakub tegevusi ning võimalusi uurimiseks, loovaks eneseväljenduseks, mänguks.

Õpetaja on uuriv pedagoog – vaatleja, dokumenteerija, reflekteerija.

- **Keskkond on kolmas õpetaja.**

Õpiruum on pidevalt muutuv, pakub mitmekülgseid võimalusi ja ahvatlusi uurimiseks, eneseväljenduseks ning arvestab laste huve ja vajadusi, julgustab suhtlema ning iseseisvalt hakkama saama.

Õppevahendid rühmades on lastele nähtavad ja kättesaadavad. Vahendite väljapanek on läbimõeldud ja esteetiline.

Õpikeskkond muutub pidevalt vastavalt laste arengule ja huvidele, fantaasiale ja loovusele ning rühmade teemaprojektidele. Ruum kogu oma olemuses räägib sellest, millega seal parasjagu tegeletakse, laste õppimine on väärtustatud ja nähtav.

Õpetajad rikastavad lapse mängu pakkudes mitmekesiseid materjale (looduslik materjal, taaskasutusmaterjal, kangad jne), millest on lapsel võimalik luua endale vajalik mängukeskkond ja vahendid.

Võimalusel tutvuvad lapsed nende huvist lähtuvate teemadega loomulikus keskkonnas.

- **Dokumenteerimine võimaldab õppetegevusi paremini mõista ja juhtida.**

Laste kuulamine, vaatlemine, dokumenteerimine projektide käigus annab võimaluse õpetajatel laste õppimist paremini toetada.

Dokumendid sisaldavad projektiteema tekkelugu, fotosid, filme, laste loomingut, mis annavad aluse edasisteks aruteludeks ja tegevusteks. Dokumendid annavad lastele võimaluse tõlgendada oma ideid – lapsed vaatavad oma ideid üle ja leiavad uusi perspektiive. Laste õppimine muutub läbi dokumentide nähtavaks!

- **Õppetegevus toimub projektidena, mis on inspireeritud lapse huvidest ja lähiümbrusest.**

Õppetegevused toimuvad läbi projektitöö, kuhu õpetaja integreerib erinevad ainekavad. Projekt algab laste arusaamistest, huvidest, harjumustest. Projekt ei ole staatiline, vaid on avatud uutele võimalustele, millele planeerimisprotsessi ajal ei mõeldud. Projektitöö käigus toimub teadmiste ja kogemuste jagamine, pidev õpitu reflekteerimine ning edasise suuna valimine.

- **Loomingulised tegevused toetavad õppimist ja eneseväljendusoskust.**

Nagu dokumenteerimist nii ka kunsti õpivad lapsed selleks, et saada vahendid oma ideede väljendamiseks. Loovus ei ole eraldiseisev teema, vaid on osa õppeprotsessist.

- **Mäng on oluline osa laste igapäevaelust ja õppimisest.**

Mäng on lahutamatu osa laste igapäevaelust! Väärtustame mängu kui õppemeetodit ja peame oluliseks õpetaja oskust mängust vaimustuda ning mängu juhtida.

- **Lapsevanemad on lasteaia aktiivsed partnerid.**

Lapsevanematel on oluline roll koolieelses õpikogemuses – pered toovad kaasa erinevaid rikastavaid kogemusi ja väärtusi. Lapsevanemad on oodatud lasteaeda tegutsema igapäevaselt ning kaasa rääkima asutuse edendamisel.

3. RÜHMADE ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS

Lasteaia õppeaasta

Lasteaia õppeaasta algab 1. septembril ja kestab 31. augustini.

Lasteaia õppeaasta tegevuskava koostatakse õppeaasta alguses ning tugineb riiklikule õppekavale, lasteaia õppekavale, lasteaia arengukavale ning eelmise õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuse analüüsist tulenevatele eesmärkidele. Lasteaia tegevuskava koostab lasteaia juhatus, kooskõlastab pedagoogilise nõukoguga ja kinnitab direktor.

01.juunist kuni 31. augustini aktiivset õppetööd ei toimu. Lapsed veedavad enamus päevast õues. Sel ajal on õpetaja tegevuste suunaja ning õpi- ja mängukeskkonna looja.

Rühmade päevakava

Päevakava on dokument, mis määrab vastavalt laste eale päevarütmi, kus vahelduvad igapäevatoimingud (laste mäng, vabategevused ja pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevused).

Päevakavaga on võimalik tutvuda rühma infostendil, lasteaia kodulehel ja Eliisis (Eesti Lasteaedade Internetipõhine Infosüsteem).

PÄEVAKAVA (sõimerühm)		PÄEVAKAVA (aiarühm)	
7.00 - 8.30	- laste saabumine lasteaeda - individuaalne töö lastega - info jagamine lastevanematega - hommikuring	7.00 - 8.30	- laste saabumine lasteaeda - individuaalne töö lastega - info jagamine lastevanematega - hommikuring
8.30 - 9.00	HOMMIKUSÖÖK	8.30 - 9.00	HOMMIKUSÖÖK
9.00 - 12.00	Lõimitud õppetegevused Õues viibimine: õuemängud, vaatlused, jalutuskäigud, liikumismängud	9.00 - 12.00	Lõimitud õppetegevused Õues viibimine: õppemängud, vaatlused, jalutuskäigud, liikumismängud
12.00 - 12.30	LÕUNASÖÖK	12.20 - 12.50	LÕUNASÖÖK
12.30 - 13.00	Ettevalmistus puhkeajaks	12.50 - 13.20	Ettevalmistus puhkeajaks
13.00 - 15.00	PUHKEAEG	13.20 - 15.00	PUHKEAEG
15.00 - 15.30	Riietumine, ettevalmistus õhtuooteks	15.00 - 15.30	Riietumine/õppetegevus/ ettevalmistus õhtuooteks
15.30 - 16.00	ÕHTUOODE	15.30 - 16.00	ÕHTUOODE
16.00 - 18.00	- individuaalne töö lastega - vaba mäng toas või õues - laste kojusaatmine, info jagamine lastevanematele.	16.00 - 18.00	- individuaalne töö lastega - vaba mäng toas või õues - laste kojusaatmine, info jagamine lastevanematega

Rühma aasta tegevuskava koostamine ja struktuur

Rühma õpetajad koostavad oma rühmale eelmise õppeaasta lõpus aastaplaani (tegevuskava), mis toetub lasteaia õppekavale, lasteaia tegevuskavale ning rühma eelmise õppeaasta analüüsist tulenevatele eesmärkidele.

Rühma õppeaasta tegevuskava tutvustatakse lastevanematele ning see on elektrooniliselt kättesaadav Eliisi keskkonnas.

Rühmade aastaplaan koostatakse 1. septembriks.

Rühma tegevuskava struktuur:

- rühma üldiseloostus
- õppeaasta eesmärgid ja põhimõtted
- päevakava; muusika- ja liikumistegevuste aeg
- rühma õppe- ja kasvatustegevuste korraldamine ja teostamine rühmas s.h erivajaduste toetamine ja eesti keele, kui teise keele õpe.
- laste arengu analüüsimine ja hindamine
- koostöö lastevanematega

Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab vajadusel teha muudatusi.

Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine ja analüüs

Rühma õppe- ja kasvatustöö toimub projektitöö raames. Projektitöö võib olla avatud lõpuga (s.t. võib areneda mitmes suunas vastavalt laste huvidele ja püstitatud eesmärkidele), perioodi kestus sõltub laste huvist ning järgmine laste tegevusega seotud rõhuasetus võib välja kasvada eelmisel projektitöö perioodil kerkinud probleemist või huvist.

Projektitöö arengu ja õpikeskkonna loomise aluseks on laste algatus ja huvi või pedagoogilise dokumenteerimise käigus kogutud teave. Projektitöö arengu suunamiseks võivad õpetajad kasutada erinevaid tegevusi (õppekäik, lugude jutustamine, raamatute uurimine, teatrietendus, ahvatlevalt esitatud väljapanekud, arutlused lastega jmt).

Õppimine toimub lastele omasel viisil – mängides, uurides, avastades, suheldes eakaaslaste või täiskasvanutega oskuslikult konstrueeritud õpikeskkonnas.

Projektitöösse on haaratud ka lapsevanemad.

Projektitöö käigus saadud kogemuste baasil kujunevad teadmised, arenevad mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused.

Rühma õppe- ja kasvatustegevuse, nii pedagoogilise projektitöö kui teiste tegevuste, kavandamine on paindlik ja võimaldab pedagoogil kavandatud tegevustesse teha muudatusi.

Projekti temaatika ja eesmärgid on vanematele nähtavad ELIISis.

Õppetegevuse mitmekesistamiseks ja kaasajastamiseks kasutame kaasaegseid infotehnoloogilisi vahendeid (näiteks Bee-Botte, tahvelarvuteid jt).

Töövihikuid kasutavad soovi korral ainult koolieelikud.

Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab õpetajal teha vajadusel muudatusi.

Rühma õppeaasta õppe- ja kasvatustööd analüüsitakse rühmaõpetajate poolt regulaarselt kogu õppeaasta vältel ning kirjalik kokkuvõte õppeaasta õppe- ja kasvatustegevusest esitatakse õppejuhile juunis.

Lasteaia õppeaasta õppe- ja kasvatustööd analüüsib õppejuht toetudes rühma ja valdkondade *Muusika* ja *Liikumine* õpetajate töö analüüsile, Eliisile ja õppetegevuste vaatluste kokkuvõttele.

4. ÜLDOSKUSED

Üldoskused on lapse arengut iseloomustavad suutlikkused.

Eristame järgmiseid üldoskuseid:

- mänguuskused
- tunnetus- ja õpioskused
- sotsiaalsed oskused
- enesekohased oskused

Üldoskuste (Lisa 1) kujunemist toetatakse kõigi õppe- ja kasvatustegevuste kaudu erinevate valdkondade sisusid lõimides. See aitab seada õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgi, hinnata õpisisu eakohasust ning lapse arengut.

4.1 Mänguoskused

Mäng on eelkooliealiste laste põhitegevus. See on kõigi üld- ning valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

Mängides areneb lapse mõtlemine, keel, loomingulised ja kehalised võimed, kujutlused ja arusaamad. Mängu kaudu õpib laps koostööd ja reegleid.

Eeldatavad tulemused:

1,5 - 3

- tunneb huvi mänguliste tegevuste vastu. Keskendub mängule koos täiskasvanuga
- näitab välja soovi mängida
- jälgendab mängus talle tuttavaid tegevusi ja igapäevatoiminguid
- püüab täiskasvanu juhendamisel täita lihtsamaid mängureegleid

3 - 4

- matkib täiskasvanu igapäevast tegevust
- mängib mõnda aega koos teistega ja järgib lihtsamaid reegleid
- osaleb ühismängudes. Lahendab probleeme täiskasvanu abiga
- hakkab kasutama nukumängudes ja mõningates situatsioonimängudes asendusmänguasju.

4 - 5

- tunneb mängust rõõmu, on suuteline täiskasvanu juhendamisel lühiajaliselt mängule keskenduma 20 minutit
- rakendab iseseisvalt lähimbrusest saadud kogemusi, teadmisi ja muljeid
- algatab talle tuttavaid mängu
- mängib koos kaaslasega
- kujuneb rollimäng
- arvestab mängureeglitega ühistes mängudes (meeldetuletamisel)
- mängus kooskõlastab oma tegevust teiste laste tegevusega

5 - 6

- laps osaleb erinevates mänguliikides ja loovtegevuses
- tunneb mängust rõõmu, suudab lühiajaliselt ilma täiskasvanu juhendamiseteta grupis mängida

- algatab erinevaid mängu, arendab mängu sisu vahetu kogemuse (uue teadmise) omandamisel
- täidab mängus erinevaid rolle
- jälgib mängureegleid, nende täitmist teiste poolt
- oskab lahendada iseseisvalt lihtsamaid probleeme.
- tunneb rõõmu võidust, püüab taluda kaotust võistlusmängudes.

6 - 7

- rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast
- algatab erinevaid mängu ja arendab mängu sisu
- kasutab mängu loovalt erinevaid vahendeid, vajadusel teeb neid ise
- tunneb rõõmu võidust, suudab taluda kaotust
- jälgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada
- suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele

4.2 Tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi-oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

Eeldatavad tulemused:

1,5 - 3

- näitab üles huvi uue ja tundmatu vastu. Omandab seoseid, mõisteid ja teadmisi korduva kogemuse kaudu
- saab aru täiskasvanu kõnest, reageerib sellele
- keskendub lühiajaliselt (kuni 10 minutit) ühele tegevusele
- tegutseb teistega kõrvuti
- tegutseb tuttavates olukordades täiskasvanu juhendamisel

3 - 4

- keskendub tegevusele lühiajaliselt
- oskab osaliselt oma tegevusi planeerida. Alustab ja lõpetab täiskasvanu korraldusel jõukohased tegevused
- tegutseb tuttavates olukorras iseseisvalt aga uudses toetub täiskasvanule
- huvitub õpitegevusest. Avastab ümbritsevat maailma täiskasvanu suunamisel
- rühmitab esemeid üldmõistete alusel (riided, mänguasjad)

4 - 5

- laps tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni 20 minutit
- oskab tegutseda täiskasvanu juhiste järgi
- tunneb huvi ümbritseva vastu, algatab vestlust, esitab küsimusi
- eristab rühmi ja oskab neid võrrelda
- osaleb ühistevõimuses ja teeb koostööd teiste lastega
- järgib lihtsaid reegleid
- huvitub võistlusmängudest ja tahab olla edukas
- omandab uusi teadmisi praktiliste olukordade kaudu

5 - 6

- kasutab sisekõnet kujutluste loomisel ja tegevuse planeerimisel, dialoog on suunatud rohkem iseendale
- kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja üritab viia alustatud tegevused lõpuni
- rühmitab esemeid ja nähtusi ühiste ja tunnuste alusel
- laps kasutab uute teadmiste omandamisel meeldejätmise strateegiaid juhuslikult, kuid teab kordamise vajadust
- tegutseb koos teistega
- katsetab ja uurib erinevaid võimalusi
- keskendub tegevusele
- omandab teadmisi kogemuste ja kõne kaudu
- teadmiste omandamisel kasutab lihtsamaid meeldejätmise viise

6 - 7

- mõtleb nii kaemuslikkujundlikult kui ka verbaalselt, saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi
- tegevuse planeerimisel kasutab sisekõnet
- laps tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni 30 minutit.
- kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatu lõpuni
- tegutseb uudes olukorras iseseisvalt
- suhtub õppimisse positiivselt – tahab õppida, uurida, esitada küsimusi
- laps kasutab materjali meeldejätmiseks kordamist
- saab aru seostest, tajub nähtusi tervikuna

4.3 Sotsiaalsed ja enesekohased oskused

Sotsiaalsed oskused on lapse oskus suhelda eakaaslaste ja täiskasvanutega (jagamine, koostöö jm). Eelkoolieas on oluline kasvatusülesanne kujundada esmaseid sotsiaalseid oskusi: abistamist, lohutamist ja jagamist.

Enesekohaste oskuste all mõistetakse lapse oskust kontrollida ja juhtida oma emotsioone ning käitumist. Ta omandab järk-järgult teadmisi eneseteenindamisest ja kasutab neid igapäevaselt (söömine, riietumine, hügieen, mänguasjade koristamine jm korraharjumused).

Eeldatavad tulemused:

1,5 - 3

- väljendab lihtsaid emotsioone
- kasutab osaliselt mina-vormi
- valdavalt mina-keskne, abi vajades annab endast märku
- tunneb huvi teiste laste vastu, mängib nendega kõrvuti
- osaleb ühistegevuses koos täiskasvanuga
- toetub võõrastega suhtlemisel ja enesekindluse saavutamisel tuttavale täiskasvanule
- täiskasvanu korraldusel täidab lihtsaid rühmareegleid /igapäevaelulisi rutiine
- sööb, joob, riietub osaliselt iseseisvalt

- mõistab selgelt väljendatud keeldu: Ei tohi!
- meeldetuletamisel oskab paluda, tänada ja tervitada

3 – 4

- väljendab tugevaid emotsioone, oma mina
- märkab teiste põhiemotsioone (kurbus, rõõm, paha tuju)
- väljendab oma soove, tahtmisi ja seisukohti ning püüab jõuda kokkuleppele
- tunneb huvi teiste vastu, tahab suhelda
- täiskasvanu abiga jälgib rühmareegleid
- osaleb ühistevuses ja teeb lühiajaliselt koostööd
- mõnikord jagab teistega oma mänguasju.

4 - 5

- laps tahab olla iseseisev
- vestleb meelsasti eakaaslaste ja täiskasvanutega
- märkab teiste inimeste emotsioone ja seisukohti, püüab arvestada neid oma käitumises
- väljendab oma soove, seisukohti ja tahtmisi
- naudib kuulumist rühma ja eakaaslaste seltsi
- näitab teiste rühmaliikmete suhtes üles hoolivust
- oskab nimetada oma emotsioone (rõõm, kurbus) ja räägib nendest
- enamasti suudab oodata oma järjekorda
- saab hakkama eneseteenindamisega
- teab oma nime, vanust, sugu
- saab aru valetamisest kui taunitavast käitumisest
- püüab järgida rühmareegleid

5 - 6

- püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestkuses
- tahab ja julgeb suhelda, huvitub suhetest ja tunneb huvi teiste vastu
- laps oskab kirjeldada oma tunnete põhjuseid, püüab selgitada oma seisukohti
- mängukaaslastega suheldes kasutab strateegiaid, sh kompromissi ja läbirääkimist, et lahendada konflikte enne täiskasvanult abi otsimist
- mõistab ausa mängu reegleid
- teeb koostööd eesmärgi saavutamiseks
- osaleb rühmareeglite kujundamisel
- suudab täita kokkulepitud rühmareegleid
- leiab iseseisvalt mängu teema, arvestab kaasmängijatega
- suhtub heatahtlikult ja hoidvalt mänguvahenditesse. Oma tegevuse lõppedes koristab enda järelt
- tegutseb iseseisvalt ennast ja teisi kahjustamata
- oskab avalikus kohas sobilikult käituda

6 - 7

- märkab ja mõistab enda ja teiste (ka pildil ja fotol) emotsioone (hirm, kurbus, üllatus, viha, rõõm) ja seisukohti ning arvestab neid käitumises ja vestluses
- hoolib teistest inimestest, osutab abi ja küsib seda vajadusel ka ise
- oskab teistega arvestada ja teha koostööd
- järgib rühmareegleid ning arvestab rühma vajadustega
- seab eesmärgi ja üritab neid ellu viia.
- teeb vahet hea ja halva käitumise vahel
- suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone, nt. rõõmu, viha, sobival viisil väljendada
- oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele
- tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest
- mõistab, et inimesed võivad olla erinevad
- saab hakkama eneseteenindamisega
- on olemas esmased tööharjumus

5. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSTE VALDKONNAD

Õppe- ja kasvatustegevuse sisu on esitatud seitsmes põhivaldkonnas:

1. mina ja keskkond (läbiv valdkond kõikides teistes tegevustes)
2. keel ja kõne
3. eesti keel kui teine keel
4. matemaatika
5. muusika
6. kunst
7. liikumine

Eeldatavad õpitulemused valdkonniti on välja toodud õppekava lisas (Lisa 2).

Valdkond *Mina ja keskkond*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid on, et laps:

- mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult
- omab ettekujutust oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas
- väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi
- väärtustab Eesti rahvakultuurile omaseid traditsioone
- märkab nähtusi ja muutusi looduses
- väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ning ohutult
- kasutab tehnoloogilisi vahendeid teadlikult ja tervisesõbralikult
- kirjeldab multifilmis, filmis või videos nähtut ning teeb vahet väljamõeldul ja tegelikkusel
- mõistab, milline on filmi, multifilmi või video mõju tema emotsioonidele

Valdkonna *Mina ja keskkond* sisu: sotsiaalne keskkond, looduskeskkond, tehiskeskkond.

Õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise põhimõtted:

- valdkonna temaatika valitakse lapse igapäevaelust ja teda ümbritsevast keskkonnast
- teemad hõlmavad sotsiaalset keskkonda, loodus- ja tehiskeskkonda, sealhulgas tervise- ja liikluskasvatust
- last suunatakse mängu ja igapäevaste toimingute kaudu ümbritsevat maailma märkama, uurima ning kogema, võimaldades lapsel ümbritsevat tajuda erinevate meelte ning aistingute abil: kuulates helisid, nuusutades ja maitstes, kompides, vaadeldes
- lõimitakse erinevaid tegevusi: mõõtmist, arvutamist, vestlemist, ettelugemist, kehalist liikumist, kunstilist ja muusikalist tegevust
- last suunatakse mängudes, ümbritsevas looduses, liikluses, oma tervisliku seisundis jm märgatu kohta küsimusi esitama (probleemi püstitama), küsimustele vastuseid leidma (oletama ja oletusi kontrollima) ja märgatust ning kogetust järeldusi tegema
- last suunatakse materjale ja vahendeid säästlikult kasutama, hoolivalt ja heaperemehelikult käituma

Valdkonna õppesisu:

Sotsiaalne keskkond

1. Mina ja perekond (mina ise, perekond, sugulased, kodu ja lasteaed, kool)
2. Kodu ja kodumaa (kodu, kodukoht, kodumaa)
3. Mina ja kultuur (eesti rahva kombed, teised rahvad Eestis ja mujal maailmas, üldinimlikud väärtused ja tunnustatud käitumisreeglid, sallivus ja demokraatia).
4. Mina ja tervis

Looduskeskkond

1. Mina ja loodus (kodukoha loodus, elus- ja eluta loodus jne).
2. Mina ja elukeskkond (muutused looduses, meie igapäevane ilmastik, aastaajad).
3. Loodushoid (inimese mõju loodusele, heaperemehelik käitumine).

Tehiskeskkond

1. Tehnika ja transport (erinevad ehitised, kodutehnika)
2. Virtuaalkeskkond
3. Liiklus ja turvalisus (transpordivahendid sh jalgrattad jms, ohutu liiklemine, turvavarustus jms)
4. Mina ja töö (erinevad ametid, tööriistad ja vahendid).

Säästlik tarbimine (jätmed, tarbimine, säästev vahendite/materjalide kasutamine jms)

Valdkond: *Keel ja kõne*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid on, et laps:

- tuleb toime igapäevases suhtlemises
- kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesisist lauseehitust
- tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu
- valdab lugemise ja kirjutamise esmaseid oskusi

Valdkonna *Keel ja kõne* sisu:

- keelekasutus: hääldamine, sõnavara grammatika
- suhtlemine, jutustamine ja kuulamine
- lugemine ja kirjutamine, lastekirjandus

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ja korraldades:

- arendame lapse kõnet sihipäraselt ja toetame lapse kõne arengut kõikides tegevustes
- loome lapsele kõnekeskkonna, kus ta saab ise kõnelda ja õpib reaalses suhtlussituatsioonides rääkima (täiskasvanu abiga)
- suuname lapsi ettelugemise, dramatiseerimise, ümberjutustamise, joonistamise, oma raamatute koostamise jm tegevuste kaudu kirjandust mõistma ja hindama
- õpetame lugemise ja kirjutamise esmaseid oskusi mänguliselt ja igapäevategevustega seostatult

Valdkond: *Eesti keel kui teine keel*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid on, et laps:

- tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu
- soovib ja julgeb eesti keeles suhelda nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega
- tunneb ära ja saab aru eestikeelsetest sõnadest ning lihtsamatest väljenditest
- kasutab lihtsamaid eestikeelseid sõnu ja väljendeid igapäevases suhtlemises

Valdkonna *Eesti keel kui teine keel* sisu:

- kuulamine
- kõnelemine
- Eesti kultuuri tutvustamine

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ja korraldades:

- peame oluliseks eesti keelt kuulata ja omandada keeleoskus tegevuste käigus, kus sõnalist suhtlemist toetab kontekst (nt ümbritsevad esemed jmt)
- pöörame erilist tähelepanu erinevate meelte kaasamisele ja näitlikustamisele: kasutame miimikat, kehakeelt, žeste, intonatsiooni, muusikat, rütmi ja mitmesuguseid näitlikke vahendeid
- suuname last õpitavat keelt kasutama igapäevategevustes ning suhtlemisel, loome lapsi huvitavaid olukordi, sh väljaspool lasteaeda (kauplus, teater, spordivõistlus, õppekäik jm)
- kordame õpitut erinevates kontekstides ja suhtlussituatsioonides, keeleõpet seotakse teiste tegevustega – liikumine, laulmine, käeline tegevus, vaatlemine jm
- vestlusteemade valimisel lähtutakse lapse kogemustest, samateemalistest vestlustest rühmas või kodus (emakeeles)
- valitakse mitmekesiseid pildirikkaid ja lihtsama keelega raamatuid ettelugemiseks ja ühiseks lugemiseks
- pedagoog rõhutab õige kõne mudelite kasutamist ning osutab vigadele delikaatselt, sõna või fraasi korrektsena korrates

Valdkond: *Matemaatika*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid on, et laps:

- rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki
- järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuste põhjal
- tunneb lihtsamaid ajamõisteid ja kirjeldab ning järjestab oma igapäevategevusi
- mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas
- mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid
- tunneb ja kirjeldab geomeetrilisi kujundeid
- näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes

Valdkonna *Matemaatika* sisu:

- hulgad, loendamine ja arvud, arvutamine
- suurused ja mõõtmine
- geomeetrilised kujundid
- orienteerumine ajas
- orienteerumine ruumis
-

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ja korraldades:

- suuname last nähtuste ja esemete maailma korrastama, kujundama, selles orienteeruma, mille tulemusel laps avastab esemetevahelisi seoseid, leiab esemete erinevusi ja sarnasusi, oskab esemeid järjestada, rühmitada ja loendada
- harjutame last määrama enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteeruma ajas ja kasutama vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks
- seostame mängu, vaatlust, vestluseid ja igapäevatoiminguid matemaatikaga, suunates sealjuures last kasutama erinevaid aistinguid (kuulmine, nägemine, haistmine, kompimine)
- suuname last ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama (arvud, mõõtühikud, kujundite nimetused jm)
- toetame üldistuseni jõudmist ja mõistete kujundamist (erinevates objektides sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise kaudu)

Valdkond: *Kunst*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid on, et laps:

- tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest
- kujutab isikupäraselt ümbritsevaid esemeid, sündmusi ja oma kujutlusmaailma
- kasutab õpitud voolimis-, joonistamis- ja maalimisvahendeid ning -võtteid

Valdkonna *Kunst* sisu:

- kujutamine ja väljendamine, mõtete, tunnete edasiandmine
- kujundamine: objektile esteetilise lisaväärtuse andmine
- tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ja korraldades:

- suuname last vaatlama ja anname talle võimaluse saada elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu voolides, joonistades, maalides ja meisterdades
- kasutame teemasse sisseelamiseks mängu, muusikat, lihtsat lavastust, jutu lugemist jm
- julgustame ja suuname last katsetama erinevaid tehnikaid
- viime kunstitegevusi läbi ka õues ning kasutame kunstitegevust teiste valdkondade õppe- ja kasvatustegevuste osana (joonistame nii paberile, kivile, puidule, liivale või kombineerime erinevaid materjale)

- innustame last tehtut analüüsima ja selgitama, miks ta kujutas esemeid/nähtusi just sellisel viisil, milliseid materjale ja tehnikaid kasutas ning kuidas tööga rahule jäi.
- Lapse arengu eeldatavad tulemused kunstis on välja toodud õppekava lisas (Lisa 2).

Valdkond: *Muusika*

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid on, et laps:

- tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest
- suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale
- suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu
- suudab/tahab musitseerida rühmas
-

Valdkonna *Muusika* sisu:

- laulmine
- muusika kuulamine
- muusikalis-rütmiline liikumine
- pillimäng

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ja korraldades:

- on esikohal emotsionaalne ja aktiivne muusikaalane tegevus
- kujundame ja arendatakse lapse muusikalis-loomingulisi võimeid
- arvestame lapse eeldusi ning toetume eduelamusele ja tunnustusele
- kasutame muusikat lõimiva tegevusena ka teistes õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades nagu *Keel ja kõne, Kunst, Matemaatika*
- muusika on igapäevaelu osa, nii argi- kui ka pidulike sündmuste puhul
- seostame üksteisega muusika kuulamist, laulmist, pillimängu, muusikalis-rütmilist liikumist, mängu ja tantsu
- arvestame muusikapalade valikul laste huvidega ning ea- ja jõukohasusega

Lapse arengu eeldatavad tulemused muusikas on välja toodud õppekava lisas.

Valdkond: *Liikumine*

Liikumine on lapse igapäevaste mängude ja tegevuste loomulik osa. Läbi liikumise tunnetab laps oma keha, arenevad liigutusoskused ja füüsilised võimed. Aktiivne liikumine värskes õhus tugevdab lapse tervist.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid on, et laps:

- tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu
- suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel
- tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas
- mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele
- järgib esmaseid hügieeni- ja ohutusnõudeid

Valdkonna *Liikumine* sisu:

- kehalise kasvatuse alased teadmised: ohutus, enesekontroll ja hügieen
- põhiliikumised
- liikumismängud
- erinevad spordialad
- tants ja rütmika

Õppe- ja kasvatustegevust kavandades ja korraldades:

- arvestame, et põhiliikumised eeldavad igapäevast suunatud tegevust
- rikastame lapse liikumis- ja tegevusvõimalusi sportlik-arenduslike liikumisviisidega – jalgrattasõit, suusatamine, ujumine jms
- peame oluliseks lapse enesekindluse kujundamist: regulaarsel tegelemisel kehaliste harjutustega kujunevad positiivsed iseloomuomadused
- suuname last oma oskusi-võimeid ja koostööd hindama, kaaslastega arvestama, oma emotsioone kontrollima ja valitsema
- mitmekesistame põhiliikumiste, koordinatsiooni, rühi, tasakaalu, liikumisvõime ja peenmotoorika (täpsus, näo- ja sõrmelihaste kontrollioskus) arendamist ja tagasiside andmist

Lapse arengu eeldatavad tulemused liikumises on välja toodud õppekava lisas.

Lisaks on lasteaias igapäevane liikluskasvatus, mis on lõimitud üldisesse õppe- ja kasvatustegevusse. Liikluskasvatuse eesmärgid ja eeldatavad tulemused on välja toodud õppekava lisas (Lisa 4).

6. LAPSE ARENGU HINDAMINE

Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline:

- õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks
- positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks
- lapse eripära mõistmiseks
- erivajaduste märkamiseks
- lapse koolivalmiduse välja selgitamiseks (koolivalmiduskaart)

Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist, mis aitab mõista ja toetada iga lapse individuaalset arengut. Lapse vaatlusi ja arengu hindamist teostavad lasteaia õpetajad ning tugispetsialistid (logopeed, eripedagoog).

Lapse arengu hindamise aluseks on Alutaguse Lasteaed õppekavas väljatoodud eeldatavad üldoskused (Lisa 1) ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused vanuseti (Lisa 2).

Lapse arengu hindamise korraldus:

- Õpetajad jälgivad lapsi igapäevatoimingutes, vabamängus ja õpetaja poolt suunatud tegevustes. Vaatluse tulemused kajastuvad Eliisis.
- Lapsevanem saab regulaarset tagasisidet Eliisist ja vestluste kaudu õpetajaga.
- Õpetajad viivad läbi planeeritud vaatlusi/tegevusi laste konkreetsete oskuste väljaselgitamiseks (*Arengu jälgimise mäng* - J. Reban, K. Kirbits, R. Varik; Lipura toodete komplekt *Kooliks valmis* 1-4).
- Logopeed hindab igal õppeaasta sügisel laste kõne arengut. Logopeedilise abi vajadusest teavitab spetsialist lapsevanemat.
- Laste arengut üldoskustes ja ainevaldkondades hindavad rühmaõpetajad ning muusika- ja liikumisõpetaja pidevalt.
- Vaatluste ja vestluste alusel täidavad õpetajad Eliisis lapse arenguvaatluslehe, mis avalikustatakse vanemale vastavalt pedagoogilise nõukogu otsusele.
- Lapse lasteaed tulekul alustab õpetaja arengumapi koostamist. Mapp kajastab lapse arengut (töölehed, kunstitööd, laste poolt räägitud lood, mänguvaatluse kokkuvõtteid jm).
- Vähemalt üks kord aastas toimub lapsevanematega arenguvestlus.
- Koolivalmiduse hindamiseks kasutavad rühmaõpetajad:
(*Arengu jälgimise mäng* - J. Reban, K. Kirbits, R. Varik; Lipura toodete komplekt *Kooliks valmis* 1-4), logopeedilist uuringut, vestlusi ja küsitlusi lastega, laste tööde vaatlust
- Õppeaasta lõpus täidavad õpetajad koolivalmiduskaardi keskkonnas Eliis. Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning toimetulekut. Dokumendis tuuakse välja arendamist vajavad oskused.

7. ERIVAJADUSEGA LAPSE ARENGU TOETAMINE JA KORRALDUS

Erivajadusega laps *Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava* tähenduses on laps, kes erineb eakaaslastest oma võimetelt, kultuuriliselt või sotsiaalselt taustalt või isiksuseomadustelt sedavõrd, et vajab kohandatud õpikeskkonda. Erivajadustega lapsega tehtav töö lähtub konkreetse lapse erivajadusest ja arengutasemest.

Varajane märkamine ja sekkumine lasteaias algab lapse arengu jälgimisest ja hindamisest. Last jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka pedagoogi suunatud tegevustes. Hindamise aluseks on eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused. Erivajadustega lapse arenguvaatlus ja -hindamine on vajalik, et teha kindlaks tema tugevad küljed ja täpsustada, milles tema erivajadused seisnevad. See on meeskonnatöö, mille käigus analüüsivad rühmaõpetajad lapse üldist arengutaset, sotsiaalseid ja õpioskusi eneseteenindusoskus; muusikaõpetaja loovust ja muusikalisi võimeid; liikumisõpetaja kehalisi võimeid ja oskusi; logopeed kõne ja psüühiliste protsesside arengutaset;

Kui meeskond peab vajalikuks, siis koostatakse lapsele individuaalse arenduskava (Lisa 3) Arenguvaatluse tulemusi ja IAK sisu tutvustatakse ka lapsevanematele, kes osalevad IAK ellurakendamisel.

Erivajadusega lapse arengu toetamine

1. Varajane märkamine ja sekkumine lasteaias algab õpetaja poolt lapse arengu jälgimisest ja hindamisest.
2. Kord aastas selgitab logopeed välja kõne, taju, tähelepanu, motoorika, mälu ja mõtlemise iseärasused. Logopeedilisest nõustamisest teavitatakse lapsevanemat.
3. Vastavalt lapse arengu jälgimise tulemustele teeb rühmaõpetaja vajadusel lapsevanemale ettepaneku pöörduda Rajaleidaja erispetsialisti konsultatsioonile, andes kaasa lapse arengut kirjeldava iseloomustuse.
4. Erivajadustega laps võtab osa rühma ja lasteasutuse ühistest ettevõtmistest vastavalt oma tasemele. Teadmisi omandab laps vastavalt oma arengutasemele.
5. Rühmaõpetajad lähenevad individuaalselt – tegevuste diferentseerimine, õppe- ja kasvatustegevuse mahu optimeerimine.
6. Andekad lapsed saavad õppeprotsessis vajadusel rohkem, keerulisemaid ja süvenemist nõudvaid (lisa)ülesandeid.
7. Vajadusel koostatakse individuaalne arenduskava.
8. Vajadusel rakendatakse tugiisiku teenust.
9. Arengukeskkonna kujundamisel arvestatakse last uurinud spetsialistide ja/või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi ning lapsevanemate soove ja arvamusi.
10. Vajadusel moodustatakse direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul lasteaeda sobitusrühm, kus Rajaleidja otsusega saavad lapsed tänu väiksemale rühmakollektiivile ka individuaalsemat lähenemist.

8. LAPSEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Hea koostöö lapsevanemaga on aluseks lapse kohanemisele lasteaias ning turvatunde tekkimisele. Meile on tähtis teha koostööd kõikide pereliikmetega, kes on lastega lähedastes suhetes. Õpetajad suhtuvad lugupidavalt lastesse ja nende vanematesse. Koostöö põhimõtted lapsevanematega:

- lasteasutuse pedagoogid teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel
- hea koostöö laabumise eest lasteaias kannavad vastutust õpetajad
- perekonnal on esmane roll lapse arendamisel. Lasteaed toetab ja nõustab vajadusel peret laste kasvatamisel ja õpetamisel
- pedagoogid annavad lapsevanemale regulaarselt tagasisidet lapse arengu kohta
- lapsevanemal võimaldatakse anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele

Koostöö vormid:

- lapsevanemaid teavitatakse iganädalaselt sellest, mida antud nädalal rühma õppe-ja kasvatustöös läbi viiakse (Eliis, infostend, õpisein)
- vanematega jagatakse teavet suuliselt, telefoni teel, Eliisi ja e-kirjade vahendusel
- rühmade infostendil ja ELIIS-is on olemas info lasteaia sündmuste, menüü, päevakava ja lasteaia ning rühma kontaktide kohta
- arenguveestlus lapsevanemaga viiakse läbi vähemalt üks kord õppeaasta jooksul
- lastevanemate rühmakoosolekud toimuvad vähemalt üks korda aastas sügisel, koolieelikute rühmas kaks korda aastas sügisel ja kevadel. Sügisel tutvustatakse lapsevanematele rühma aastaeesmärke, kevadel analüüsitakse eesmärkide täitmist
- kevadel uuritakse lastevanemate rahulolu lasteaia tegevusega. Lapsevanemad osalevad näituste korraldamisel, väljasõitudel, ühisüritustel ja laste pidudel
- logopeedilist ja eripedagoogilist abi vajavate laste vanemaid nõustavad võimalusel logopeed ja eripedagoog eelnevalt kokkulepitud ajal
- lasteaed toetab, nõustab ja abistab lapsevanemat lapse arendamisel, kasvatamisel ja õpetamisel

Arenguveestluse korraldus

Arenguveestlus viiakse läbi lapsevanemaga vähemalt üks kord aastas toetudes:

- lasteaia õppekavas väljatoodud eeldatavatele üldoskustele (Lisa 1)
- eeldatavatele õppe- ja kasvatustegevuse tulemustele valdkonniti (Lisa 2)
- koolivalmidusmängule
- Lipura õppemängule „Kooliks valmis“ või mõnele muule õpetaja poolt valitud hindamismeetodile ning õppe- ja kasvatustegevuste vaatlusele.

Õpetaja soovib lapsevanemal eelnevalt tutvuda eeldatavate õpitulemustega üldoskustes ja õppevaldkondades vastavalt lapse vanusele.

Arenguveestluse käigus:

- kuulatakse lapsevanema arvamust oma lapse arengust;

- selgitatakse välja lapsevanema seisukohad ja kasvatuspõhimõtted;
- kirjeldatakse arengut lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi;
- antakse tagasisidet lapse arengu ja õppimise tulemuste kohta;
- nõustatakse lapsevanemat õppe- ja kasvatusküsimustes;
- sõlmitakse kokkulepped edaspidiseks koostööks.

Arenguvestlusel osalevad lapsevanemad, eestkostja või tema esindatav, mõlemad rühmaõpetajad, vajadusel tugispetsialistid.

Arenguvestlusel analüüsitakse lapse arengut ja leitakse lapse arengu edasiseks toetamiseks mõlema osapoole (pere ja lasteasutus) tegevused ja parimad võimalused.

Vestluse läbiviimisel lähtutakse dokumendist: „Lapsevanemaga arenguvestluse läbiviimise kord“ (Lisa 5).

Arenguvestlus dokumenteeritakse vestluse käigus. Vestluse lõpus tehakse lapsevanemale kokkuvõttest (Lisa 6) koopia.

9. ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Õppekava rakendumise analüüsimine ja arendamine on pidev protsess.

Sisehindamise käigus jälgitakse süstemaatiliselt õppekava rakendumist ning lähtuvalt rakendumise analüüsist arendatakse ja täiendatakse õppekava.

Õppekava kuulub läbivaatamisele õppekava töörühma poolt iga õppeaasta lõpus.

Õppekava uue redaktsiooni kinnitab direktor käskkirjaga pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates ära hoolekogu arvamuse.

LISAD

Lisa 1: Eeldatavad üldoskused

Lisa 2: Eeldatavad õpitulemused valdkonniti

Lisa 3: Individuaalne arenduskava (IAK)

Lisa 4: Liikluskasvatuse lõiming õppe- ja kasvatustegevustes

Lisa 5: Arenguveatluse läbiviimise kord

Lisa 6: Arenguveatluse kokkuvõte